

Mia Laiho kok

Kirjallinen kysymys YTHS:n ruuhkautumisesta ja terveydenhoitomaksusta

Eduskunnan puhemiehelle

Vuoden 2021 alussa tuli voimaan laki, jossa säädettiin korkeakouluopiskelijoiden terveydenhoitomaksusta. Samaan aikaan Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön eli YTHS:n asiakasmäärä nousi noin 125 000 opiskelijasta 270 000 opiskelijaan. Aikaisemmin ammattikorkeakoulujen opiskeluterveydenhuollon järjesti kunta, mutta muutoksen myötä ammattikorkeakoulujen terveydenhuolto siirtyi YTHS:n palveluiden piiriin. Muutoksen avulla pyrittiin yhdenvertaistamaan korkeakouluopiskelijoiden opiskelijaterveydenhuolto ja parantamaan palveluiden saatavuutta. Muutoksessa siirtyi kuitenkin huomattava määrä opiskelijoita YTHS:n vastuulle, mikä herätti huolta jo lain valmistelun yhteydessä.

Tällä hetkellä YTHS onkin pahoin ruuhkautunut, ja aikoja on liki mahdoton saada ainakaan lähipäivinä tai -viikkoina. Jonotusajat ovat jopa kolme kuukautta, ja osa opiskelijoista on saanut aikoja vasta syksyllä. Etävastaanottojen oletettiin helpottavan ruuhkia, mutta lyhyissä Chat-palveluissa nuorten asioita ei paranneta. Myös hammaslääkäriaikaa pitää odottaa kuukausia. Opiskelijat maksavat siis palvelusta, jota eivät paisuneiden jonojen takia pääse käyttämään.

Järjestelmä ei ole toimiva ja vaatii muutoksia. Lain voimaantulon jälkeen jokaisen korkeakouluopiskelijan tulee vuosittain maksaa terveydenhoitomaksu Kelalle. Maksu pitää maksaa, vaikka asuisi ulkomailla tai olisi oikeutettu esimerkiksi työterveyshuoltoon eikä tarvitsisi opiskelijaterveydenhuoltoa. Jos maksua ei omatoimisesti maksa, se pidätetään opintotuesta. Jos opiskelija ei nosta opintotukea, maksu voidaan periä perinnän kautta.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mitä hallitus aikoo tehdä YTHS:n ruuhkautuneen tilanteen parantamiseksi,

kuinka hallitus aikoo varmistaa, että opiskelijat saavat sen terveydenhuoltopalvelun, joka heille kuuluu ja

onko hallitus suunnittelemassa YTHS-maksun muuttamista vapaaehtoiseksi, jolloin opiskelija itse voisi valita, haluaako käyttää YTHS:n palveluita vai muuta kunnallista palvelua vai työterveyshuoltoa?

Kirjallinen kysymys KK 228/2022 vp

Helsingissä 29.4.2022

Mia Laiho kok